

บทบาทและหน้าที่อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์
และการค้นคว้าอิสระในระดับบัณฑิตศึกษา

รศ.ดร.โยธิน แสงวงดี

สถาบันวิจัยประชากรและสังคม

ม.มหิดล

เป้าหมายสูงสุดของอาจารย์ที่ปรึกษาและลูกศิษย์

- สำเร็จการศึกษา การเป็นคนดี มีคุณธรรม ฯลฯ
- ตามหลักการที่กำหนดไว้ในหลักสูตร และสาขาวิชา
- ลูกศิษย์สำเร็จและก้าวหน้า อาจารย์และคณะ สาขาวิชา มีชื่อเสียง ลูกศิษย์รุ่นต่อมากขึ้น
- ทราบและเข้าใจในประเด็นที่ทำวิจัยอย่างละเอียดในทุกมิติ
- **Substantive and research dimensions**
- **ปัญหาวิจัย (Research Problems)**
- **คำถามวิจัย (Research Questions)** ต้องแยกจากกันทั้ง 3 ข้อ แต่เชื่อมโยงกันแบบสายใยบางๆ
- **และวัตถุประสงค์การวิจัย (Research Objectives)** แยกขาดจากกันแต่เชื่อมโยงกันบางๆ

บุคลิกภาพของอาจารย์

- เก่งการวิจัยในสาขาวิชาของตน ทั้งระเบียบวิธีการวิจัยที่ใช้
- ทราบการออกแบบการวิจัย ทั้งเชิงทดลอง
- การวิจัยเชิงปริมาณ การวิจัยเชิงคุณภาพ
- การวิจัยแบบผสม ฯลฯ
- การคำนวณขนาดตัวอย่างและวิธีการสุ่มตัวอย่าง (Calculating sample size and sampling technique)
- ขนาดตัวอย่าง การเป็นตัวแทน และไม่ต้องใส่ใจการเป็นตัวแทนแต่เน้นการวิเคราะห์ข้อมูลด้วยเทคนิควิธีสมัยใหม่
- ดัชนี ตัวชี้วัด index indicator indices ฯลฯ จำนวนครั้งของการวัด
- ต้องให้มีระบบนักวิจัยผู้ช่วย (Research Assistant) และการพาไปต่างประเทศ

ข้อมูลและระเบียบวิธีการวิจัย Material and Methods

• การวิจัยเชิงปริมาณ

- การออกแบบการวิจัย ต้องตรงกับที่อาจารย์เชี่ยวชาญ
- ข้อมูล ประเภทของข้อมูล ข้อจำกัดของข้อมูล
- การวัด และมิติของการวัด หน่วยของการวัด
- สถิติกับการวิเคราะห์ข้อมูลอย่างละเอียดและถูกต้อง
- ต้องชี้ว่าในประเด็นที่เราถนัดจริงๆ ศิษย์ก้าวหน้า อาจารย์ก็ก้าวหน้าตาม
- การเปลี่ยนแปลงในรายละเอียดของการสื่อความหมายในงานวิจัยที่เปลี่ยนแปลงตามโลกวิชาการ

การวิจัยเชิงคุณภาพ

- การวิจัยในเชิงคุณภาพ คุณค่าของการใช้ประโยชน์ในงานวิจัย
- ความเชื่อถือได้ของข้อมูล
- ความเชื่อถือได้ของวิธีการรวบรวมข้อมูล
- ความเชื่อถือได้ทางวิชาการที่เน้นการตรวจสอบคุณภาพข้อมูล (Data Triangulations)
- การใช้ผู้รู้ (Key Informants)
- การใช้ผู้มีส่วนร่วมในการให้ข้อมูล participants
- การเป็นสามัญการ (Generalization)

การค้นคว้าเอกสาร

- แนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง
- ความถูกต้องและน่าเชื่อถือทางวิชาการ
- การไม่จมปรักอยู่กับแนวคิดอดีตที่ล้าหลัง
- ปัจจุบันเน้นหลักคิดทางวิชาการ ที่ทันสมัย
- แต่อาจมองมิติการกระทำซ้ำซากที่ยังเกิดขึ้น เช่น ผลจากโครงสร้างสังคม วัฒนธรรม บริบท ที่สามารถพิสูจน์ด้วยการวิจัยเชิงทดลอง และการสำรวจแบบต่อเนื่องระยะยาวและทำการวัดซ้ำๆ (Repeated Measures Design)

การค้นคว้าเอกสารและการอ้างอิง

- เน้นการอ้างอิงจากบทความวิจัยที่ตีพิมพ์ในวารสารเพราะผ่านการประเมินคุณภาพจากผู้ทรงคุณวุฒิแล้ว มี **impact factors** และอยู่ใน **Quartile** สูงๆ (**Scimago Journal Rank**)
- แนวคิด ทฤษฎี ที่ใช้กับการวิจัยต่อตรงศาสตร์ วิชา และสาขาวิชา
- หากเป็นการบูรณาการต่อตรงกับศาสตร์ที่บูรณาการกัน
- ไม่ควรเกิน 3 ศาสตร์ (**Multidisciplinary**) ที่นิยมจะ 2 ศาสตร์
- การทำวิจัยแบบ **Systematic Reviews**

รูปแบบการอ้างอิง การป้องกันการคัดลอก และประเด็นการคัดลอกตนเอง

- การอ้างอิงแบบ **APA**
- การอ้างอิง **Vancouver**
- การแบบขนมชั้นที่ยกเลิกไปแล้วและวิธีการเขียนแบบบูรณาการ
- ลิขสิทธิ์ รูปภาพ ตาราง แผนภาพ แผนที่ ฯลฯ ต้องขออนุญาตก่อน
- หลักจริยธรรมการวิจัยทุกมิติฯ ต้องชี้แนะนำให้เข้าอบรมฯ
- สายวิทยาศาสตร์ และสายสังคมศาสตร์ มนุษยศาสตร์และพฤติกรรมศาสตร์
- รวมทั้งการวิจัยทางคลินิก
- การตรวจสอบการคัดลอกผลงานผู้อื่นมาส่ง ด้วย **Turnitin** ฯลฯ
- การตรวจสอบสำนวนการเขียน ภาษาที่ใช้เขียน การอ้างอิงเอกสารอ้างอิงเดิมๆซ้ำซากที่เป็นการคัดลอกแนวคิดและหลักการทางวิชาการของผู้อื่น

การเลือกช่องทางการเผยแพร่ผลการวิจัย

ด้วยการตีพิมพ์ในวารสารที่มีระดับและได้รับการยอมรับสูงๆ

- มาตรฐานผลการวิจัย 2 ประเด็นจาก 3 ประเด็นต้องว่าวมากๆ
- ข้อค้นพบทั้ง 2 ประเด็นต้องแยกขาดจากกันแต่มีสายใยเชื่อมต่อกันได้ภายในหัวข้อและปัญหาวิจัยเดียวกัน
- สถิติที่ใช้ในการวิจัยระหว่างประเด็นที่ 1 และประเด็นที่ 2 ต้องต่างกันแยกขาดจากกัน
- **Format** วารสาร การวิจัยเชิงปริมาณ 4 ตาราง 2 กราฟ ใหม่?
- การวิจัยในเชิงคุณภาพข้อค้นพบในประเด็นที่ 1 และประเด็นที่ 2 ต้องแยกขาดจากกันแต่ในปัญหาวิจัยเดียวกันและเรื่องเดียวกัน
- **Format** วารสาร สัดส่วน ตาราง คำเฉพาะ ความหมาย รูปภาพ แผนภาพ คำพูด สัญลักษณ์

การเลือกวารสาร

- ต้องเลือกวารสารที่มี **impact factors** และ **Q** สูงๆ
- เพราะอาจารย์สามารถนำมาใช้ขอผลงานทางวิชาการและแสดงถึงการเป็นมืออาชีพของอาจารย์
- อาจารย์ควรเคยตีพิมพ์ในวารสารนั้นมาก่อนบ้างเพื่อเพิ่มการยอมรับทางวิชาการ
- **First Author** และ **Corresponding Author**